

ВИБОРИ В РОСІЇ-2008 ОЧИМА УКРАЇНСЬКИХ ЖУРНАЛІСТІВ (НА МАТЕРІАЛАХ ГАЗЕТ “ДЕНЬ” ТА “УКРАЇНА МОЛОДА”)

Швидка К., студ.гр. ЖТ-62

Сучасні українські журналісти вже з ніг збилися, намагаючись знайти нову формулу на позначення відносин України з Росією. Адже це не просто географічний сусід, а й головний стратегічний партнер у всіх сферах життя. Майже три століття наша держава існувала лише в контексті російської імперії, а потім і Радянського Союзу. Навіть після утворення незалежності України події в Росії нерідко опиняються на перших шпальтах загальноукраїнських газет. А таку грандіозну подію, як вибори нового керівника країни-сусіда, наші ЗМІ сприймають як медіа-подію першого ґатунку. Саме тому об'єктом свого дослідження ми обрали вибори нового президента Російської Федерації.

Інформаційна політика тепер вже екс-президента В.Путіна відрізнялася особливим контролем за діяльністю ЗМІ. Процес державного проникнення у газети, журнали та телевізійні канали інтенсифікується. Використовуючи адміністративні та фінансові важелі, Кремль здійснював тиск на ті ЗМІ, які намагалися проводити свою інформаційну політику, що не перебуває у руслі загальної державної політики. Багато газет, перш за все у регіонах, закривалися. Одночасно з цим відкрилися нові газети та журнали, що фінансуються державою. Таким чином, відбулася ротація ЗМІ у бік їхнього одержавлення.

На щастя, українські журналісти, на відміну від російських, мали всі можливості об'єктивно, критично, а іноді й сатирично висвітлювати зміни влади у своїх публікаціях. Вивчення тенденцій у ЗМІ проводилося на основі матеріалів газет “День” та “Україна молода” за період з 1-го січня по 5-те березня 2008 року.

За вищезазначений термін у вказаних виданнях загалом було опубліковано 17 матеріалів, інформаційним приводом яких стали вибори в Росії. Дванадцять з них надруковано в газеті “День”, а решта у видання “Україна молода”. Цікавий факт: рубрика під якою вийшла переважна більшість матеріалів, у обох газет має назву “Сусіди”. Що ж до жанрів, то тут палітра не досить багатокольорова. Маємо замітки (3), коментовані повідомлення (5), інтерв'ю з експертами (2) та аналітичні статті. Але в досліджуваних ЗМІ принципово відсутні соціальні опитування, дані досліджень, інтерв'ю з учасниками виборчих перегонів на вже екс-президентом.

Систематизувавши матеріали, виокремили три макротемати:

- загальна характеристика виборчої кампанії (реєстрація кандидатів у ЦВК “Медведев став третім” (День, №11, 15.02.08), характеристика виборчої програми “Медведев обіцяє нову реформу “невдалої” системи” (День, №4, 05.02.08), “Медведев відмовився від теледебатів” (День, №16, 23.02.08);
- аналіз майбутньої політичної системи “на двох” (“Путін в Медведев: соратники чи суперники? ”, “Декларація лібералізму” (День, №15, 22.02.08), “Тривожний час чиновників” (День, №25, 01.03.08), “А ви думаєте...” (Україна молода, №31, 15.02.08);
- підсумки виборів (“Гру зіграно” (Україна молода, №43, 04.03.08) “Зустрічаємо Медведева” (День, №41, 04.03.08).

Аналіз досліджуваних матеріалів виявив іронічність та сатиру в більшості публікацій. Це, можна сказати, фішка виборчої тематики в українській пресі. Гумор присутній як у цитатах, так і в спеціальній добірці анекдотів.

Як висновок слід зазначити, що кожне видання особисто визначає стратегію висвітлення виборів у сусідній державі. На мій погляд це залежить від зацікавленості як засновників і редакційного колективу, так і потенційної читацької аудиторії. Хоча залишається незрозумілим така обмеженість і стереотипність тематики в обраних для дослідження виданнях. Адже у сучасному інформаційному просторі України газета має боротися за читача шляхом прийняття неординарних рішень (нестандартний підхід до теми, застосування фактора наближення інтересів, в даному випадку географічного тощо). Пересічний читач, прочитавши пару статей або заміток, втратить інтерес до проблеми, бо автори забувають додавати емоційну складову у своїй праці.

Вибори в Росії відбулися... Але не зрозуміло, хто ж зробив цей вибір, навряд чи самі росіяни. Адже історична традиція обрання правонаступника стає типовою: змінюється лише обличчя, Росія ж незмінна. Чому ж жоден журналіст не прагнув з'ясувати, що ж станеться з Україною?

Наук.кер. - Кулішенко Л.А., ст. викл